

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-1/19-C

Název	Střední odborná škola strojní a elektrotechnická, Velešín, U Hřiště 527
Sídlo	U Hřiště 527, 382 32 Velešín
E-mail	timko@sosvel.cz
IČ	00583855
Identifikátor	600170349
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Bc. Milan Timko, ředitel školy
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	U Hřiště 527, 382 32 Velešín
Termín inspekční činnosti	8. 1. 2019 – 11. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou, podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy. Hodnocení společného vzdělávání se zaměřením na naplňování podpůrných opatření.

Charakteristika

Střední odborná škola strojní a elektrotechnická, Velešín, U Hřiště 527 (dále jen škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. Ve škole jsou vyučovány obory poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou ve čtyřletém oboru vzdělání 18-20-M/01 Informační technologie, 26-41-M/01 Elektrotechnika, 23-45-L/01 Mechanik seřizovač a obory poskytující střední vzdělání s výučním listem v tříletých oborech vzdělání 23-56-H/01 Obráběč kovů a 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo střední školu celkem 427 žáků v 19 třídách a v domově mládeže bylo ubytováno 75 účastníků ve třech výchovných skupinách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je systematické, ředitel úspěšně využívá své dlouholeté zkušenosti. Koncepce rozvoje školy je zpracována přehledně, vychází z reálných podmínek a zaměření školy i požadavků trhu práce, deklarované cíle se daří postupně naplňovat. Způsob řízení je založený na jasných principech a podporuje otevřenou komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávání. Organizace vzdělávacího procesu a kontrolní mechanismy jsou funkční. Realizace činností napříč jednotlivými úseky je pravidelně kontrolována a vyhodnocována, dle potřeby jsou přijímána opatření k odstranění nedostatků. Vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků, poskytuje jim zpětnou vazbu na základě hospitační činnosti a vytváří dobré podmínky pro jejich další profesní rozvoj. Dokumentace je vedena odpovídajícím způsobem, dílčí nepřesnosti byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

K termínu inspekční činnosti se podílelo na vzdělávání ve škole a v domově mládeže celkem 45 pedagogických pracovníků (včetně vedení školy), všichni splňují zákonné podmínky odborné kvalifikace. Systém uvádění nových pedagogů je funkční, je založen na metodické podpoře uvádějících učitelů i cílené hospitační činnosti vedení školy s jednoznačnými závěry a doporučeními, méně se daří zajišťovat praktickou metodickou podporu například formou vzájemných hospitací. K profesnímu a odbornému růstu vyučujících i vedení školy účinně přispívá další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je zaměřené především na prohlubování a rozšiřování odborných znalostí a dovedností. Efektivitu vzdělávání zvyšuje využívání poznatků ze vzdělávacích akcí ve výuce a jejich předávání dalším učitelům v rámci předmětu či oboru. V menší míře je však zastoupeno další vzdělávání v oblasti využívání aktivizačních metod a forem ve výuce, což se částečně promítá u některých předmětů do kvality průběhu vzdělávání.

Poměrně rozsáhlý areál školy zahrnuje budovu školy, tělocvičnu, domov mládeže, halu pracovního vyučování a školní kuchyni s jídelnou. Vedení školy se daří průběžně zkvalitňovat materiální podmínky. Postupně provádí stavební úpravy ke zlepšení prostředí pro žáky i učitele a snižování provozních nákladů, promyšleně inovuje a doplňuje vybavení pro teoretickou a odbornou výuku tak, aby odpovídalo moderním trendům a aktuálním požadavkům praxe. Ve výuce jsou efektivně využívány kvalitně vybavené počítačové učebny, řada laboratoří pro teoretickou výuku odborných předmětů, specializované učebny a nadstandardně vybavené dílny pro potřeby odborného výcviku a praxe.

Škola vytváří dobré podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání, s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Bezpečnost žáků byla posílena instalací elektronického zabezpečení vchodu do budovy školy i domova mládeže.

Školní jídelna poskytuje stravování žákům a zaměstnancům školy včetně žáků ubytovaných v domově mládeže. Školní stravování probíhá v příjemném prostředí, strážníci mají možnost výběru ze dvou druhů jídel. Pro všechny žáky, a zaměstnance je volně přístupný bufet a automaty na nápoje a bagety.

Škola aktivně využívá finanční prostředky z řady projektů, které výrazně přispěly k modernizaci školy a zlepšení kvality vzdělávání. Výdaje školy byly hrazeny z prostředků státního rozpočtu (přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy MŠMT se zaměřením na posílení platů, pořádání soutěží), dotace od zřizovatele na pokrytí provozních nákladů a prostředků z projektu spolufinancovaného Evropskou unií (Šablony do škol), využívá finančních prostředků z dotačního programu Jihočeského kraje na podporu technického vzdělávání, které přispěly ke zlepšení kvality vzdělávání. Z prostředků IROP v roce 2018 získala prostředky na moderní jazykové učebny, učebny strojírenských předmětů, modernizaci laboratoří, vybavení učebny mechatroniky a programování CNC. Hospodaření bylo podpořeno ziskem z doplňkové činnosti, v jejímž rámci škola poskytuje ubytování a zajišťuje obědy pro cizí strážníky, z pronájmu nebytových prostor a lektorské činnosti. Investiční prostředky využila na opravu vstupního schodiště školy, rekonstrukci sociálního zařízení a malé tělocvičny. Finanční prostředky, s nimiž škola ve sledovaných letech hospodařila, významně podpořily rozvoj školy a umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací programy pro všechny obory vzdělávání poskytované školou byly aktualizovány v souladu s legislativními změnami. Výrazným pozitivem je dlouhodobá spolupráce školy se zaměstnavateli v regionu při úpravách jednotlivých školních vzdělávacích programů s cílem reagovat na vývoj v oblasti moderních technologií a potřeby praxe.

Průběh vzdělávání byl sledován ve výuce všeobecně vzdělávacích předmětů, odborných předmětů, při odborném výcviku a praxi. Výuka byla dobře připravena, organizačně a pedagogicky zvládnutá, na žáky byly kladeny srozumitelné požadavky. Vzdělávací cíle byly voleny především s ohledem na naplňování očekávaných výstupů školních vzdělávacích programů a přípravu na maturitní nebo závěrečnou zkoušku. Převažovala frontální výuka vedená formou řízeného rozhovoru a samostatné práce, další organizační formy a metody byly zaznamenány v menší míře. Vzdělávání probíhalo v klidné pracovní atmosféře, žáci s vyučujícími spolupracovali, plnili zadané úkoly a respektovali dohodnutá pravidla chování. Respektující přístup vyučujících a jejich erudovanost podporovaly pozitivní motivaci žáků k učení. Ve výuce byl vhodně vytvářen dostatečný prostor pro procvičování a upevňování znalostí žáků, v případě potřeby poskytovali vyučující některým žákům individuální pomoc při řešení zadaného úkolu. V některých hodinách odborných předmětů volili vyučující aktivizující metody výuky, které vhodně přispívaly k rozvoji klíčových kompetencí. Hodiny cizích jazyků byly vždy vedeny v cílovém jazyce a vyučující se snažili žáky vést k aktivnímu používání cizího jazyka.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla ve sledované výuce vždy patrná, převážná většina vyučujících ale měla o těchto žácích přehled. Didaktická technika byla vyučujícími využívána v rozdílné míře a kvalitě, ve větší části sledovaných hodin účelně podpořila názornost výuky. U některých vyučujících se objevilo časově nevhodné rozvržení vyučovací hodiny, které mělo za následek absenci závěrečného shrnutí učiva či zhodnocení průběhu hodiny. Vyučující převážně hodnotili okamžité výkony žáků. Formativní hodnocení, které by podporovalo aktivní účast žáků ve vlastním procesu učení,

bylo využíváno v malé míře. Zdařile bylo uplatňováno pouze při praktické výuce např. prostřednictvím vedení portfolií zadávaných prací a jejich následného vyhodnocování, které posilovalo sebedůvěru žáků a podporovalo rozvoj kompetence k učení.

Ve sledovaném praktickém vyučování učivo navazovalo svým obsahem na odborné předměty teoretické výuky a zaměřovalo se na prohlubování nabytých vědomostí, rozvoj požadovaných praktických dovedností a pracovních návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Vyučující poskytovali žákům individuální podporu, respektovali jejich pracovní tempo, vedli je k samostatnosti a dodržování správných technologických postupů. V průběhu sledovaných praktických činností žáci pracovali samostatně, používali vhodný pracovní oděv a dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví. Zdokonalovali se v činnostech a s rozdílnou zručností pracovali s příslušným vybavením. V rámci sledované výuky bylo zřejmé, že většina žáků má pozitivní vztah k vykonávané práci a k plnění uložených úkolů. K dobré úrovni praktické výuky přispívá zajištění odborného výcviku a praxe na smluvních pracovištích firem formou stáží ve firmách v rámci takzvaného programu osobního rozvoje.

Domov mládeže poskytuje žákům standardní ubytování, celodenní stravování i dostatečné zázemí pro využití jejich volného času. Organizace, metody a formy výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže odpovídají stanovenému programu, věkové struktuře a studijnímu zaměření ubytovaných žáků. Vychovatelé sledují studijní výsledky a výchovné problémy ve svých výchovných skupinách a v případě potřeby spolupracují s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků. Aktivita pro volný čas žáků, které jsou v domově mládeže organizovány, jsou dobrovolné a vycházejí ze zájmu, zaměření a požadavků ubytovaných žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zjišťuje průběžné vzdělávací výsledky zejména pomocí vlastních hodnotících nástrojů – písemného a ústního zkoušení. V odborných předmětech čtyřletých oborů jsou nedílnou součástí hodnocení ročníkové práce a obhajoby závěrečných maturitních prací na zvolené téma, ve kterých žáci prokazují schopnost samostatné práce. Využitelnou zpětnou vazbu získává škola i od spolupracujících firem, u kterých žáci absolvují praktické vyučování. Důležitým prvkem pro sjednocení studijních požadavků a klasifikace vyučujících jsou srovnávací testy realizované v předmětech společné části maturitní zkoušky. Shrnující údaje o výsledcích jednotlivců i tříd jsou projednávány a vyhodnocovány na pravidelných pedagogických radách a v předmětových komisích. Vzdělávací výsledky jsou v jednotlivých oborech a ročnících studia vyrovnané a odpovídají průměrným studijním předpokladům žáků. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem nabízí škola individuální konzultace jednotlivých vyučujících, v některých předmětech je možné navštěvovat doučování, které je zajišťováno v rámci tzv. šablon.

Jednotný a důsledný přístup všech vyučujících při řešení absence žáků a snaha o řešení tohoto problému v zárodku se odráží v nízkém počtu neomluvených hodin. Z kázeňských opatření převažují zejména napomenutí a důtky třídního učitele a důtky ředitele školy, v ojedinělých případech jsou udělovány snížené známky z chování za neplnění školních povinností či neomluvenou absenci. Škola motivuje žáky k lepším studijním výsledkům pochvalami udělovanými především za úspěšnou reprezentaci školy v soutěžích a za práci nad rámec školních povinností. Významný motivační faktor pro zlepšování studijních výsledků a docházky představují firemní stipendia, jejichž výše je zpravidla závislá na studijních výsledcích a chování žáků (k termínu inspekce jej pobíralo 126 žáků). Informace o vzdělávání jsou vyučujícími průběžně zaznamenávány v elektronické podobě, která

umožňuje všem účastníkům vzdělávání včetně zákonných zástupců získávat aktuální informace o hodnocení a vývoji žáků.

Na základě zjištění minulé inspekční činnosti přijal ředitel opatření k odstranění nedostatků v oblasti výchovného poradenství ustanovením výchovné poradkyně, která si prohlubuje vzdělání specializačním studiem. Nově byla jmenována i školní metodička prevence. Nastavení systému poskytování poradenských služeb však ještě vykazuje rezervy, příliš nepodporuje systematickou spolupráci členů školního poradenského pracoviště. Tato skutečnost se částečně projevila v hospitovaných hodinách. Výchovná poradkyně aktivně vyhledává žáky se vzdělávacími obtížemi nebo s problémy v chování a jejich problémy řeší dle potřeby ve spolupráci s ostatními pedagogy, vedením školy i zákonnými zástupci, v případě potřeby iniciuje návštěvu školského poradenského zařízení. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje škola v souladu s doporučeními odpovídající podporu včetně individuálních vzdělávacích plánů či uzpůsobení podmínek při konání maturitní zkoušky. Primárně preventivní aktivity škola realizuje v rámci výuky, formou besed a mimoškolních akcí, pravidelný adaptační kurz žáků 1. ročníku posiluje vytváření zdravých vztahů v rámci školního kolektivu. K prevenci nežádoucích jevů přispívá i zapojení žáků do školních aktivit a odborných soutěží.

Škola pozorně sleduje a vyhodnocuje také výsledky maturitních zkoušek. Na počátku sledovaného období (období školních roků počínaje 2014/2015) zaznamenala škola podprůměrné výsledky maturitní zkoušky ve společné části ve srovnání se školami podobného typu, na které vhodně zareagovala zavedením maturitních seminářů, individuálních konzultací a sjednocením a zpřísněním způsobu klasifikace. V důsledku těchto opatření došlo k výraznému zlepšení výsledků, v posledních dvou školních rocích se však výsledky ve společné části maturitní zkoušky u některých oborů vrátily k původním podprůměrným hodnotám. Vedení školy opětovně monitoruje a analyzuje situaci, pokračuje v důsledném dodržování přijatých opatření a hledá nové cesty ke zlepšení přípravy žáků. Výsledky závěrečných zkoušek se daří udržovat na dobré úrovni, ve školním roce 2017/2018 neprospělo pouze 5 % žáků. Snaha o udržení odpovídající úrovně vzdělávání se projevuje v dobrém uplatnění absolventů na trhu práce a při jejich úspěšném studiu na vysokých školách.

Zapojení žáků do odborně zaměřených soutěží umožňuje porovnání výsledků vzdělávání se školami stejného typu. Žáci školy velice úspěšně reprezentují školu zejména v odborných soutěžích zaměřených na informační technologie v kategoriích středních i vysokých škol, ale i ve sportovních soutěžích, jazykových olympiádách a ve finanční gramotnosti, kde se účastní okresních a krajských kol. V soutěži v programování CNC strojů zaznamenává škola opakovaně úspěchy na celorepublikové úrovni. Loňský vítěz této soutěže byl přijat a oceněn ministrem průmyslu a obchodu. Škola také tradičně získává titul „Škola doporučená zaměstnavateli“, který svědčí o dobré připravenosti absolventů školy pro trh práce.

Úzká spolupráce školy se smluvními partnery zejména z oblasti strojírenství výrazně podporuje provázanost odborného vzdělávání s požadavky trhu práce. Systematická spolupráce s mezinárodními a regionálními firmami umožňuje seznamovat žáky s moderními technologiemi v reálném prostředí firem a posiluje kvalitu průběhu praktického vyučování s ohledem na uplatnitelnost absolventů. V oblasti podpory a rozvoje technického vzdělávání je významná spolupráce se středními školami stejného typu, vysokými školami a firmami v zahraničí. Velkou pozornost věnuje škola své prezentaci na veřejnosti, informace o vzdělávací nabídce školy včetně kritérií přijímání ke vzdělávání získávají zájemci o vzdělávání na webových stránkách školy, v souvislosti s náborem nových žáků pořádá škola dny otevřených dveří.

Závěry

Vývoj školy

- Škola byla úspěšná v získávání finančních prostředků z grantů Jihočeského kraje a programů Evropské unie, které využila pro modernizaci a doplnění vybavení pro výuku.
- Ve škole byla provedena řada stavebních úprav s cílem zkvalitnit podmínky vzdělávání.
- V uplynulém období došlo k prohloubení spolupráce s vnějšími partnery školy včetně zahraničních s ohledem na uplatnitelnost absolventů na trhu práce.
- Byla optimalizována struktura nabízených oborů vzdělání podle požadavků podnikatelské sféry a situace na trhu práce.
- Za posledních pět let došlo k navýšení počtu žáků o více než 25 %.

Silné stránky

- Příkladná spolupráce školy s externími partnery včetně zahraničních a průběžná cílená aktualizace vzdělávacích programů jsou zárukou odborných kvalit školy, výrazně posilují propojení výuky s praxí a následnou uplatnitelnost absolventů na trhu práce.
- Aktivním získáváním prostředků z projektů se podařilo vybavit školu nejmodernějšími technologiemi, jejichž využíváním zvyšuje efektivitu výuky.
- Žáci školy opakovaně dosahují vynikajících výsledků v odborných soutěžích na celorepublikové úrovni v kategoriích středních i vysokých škol.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nastavené kompetence pracovníků školního poradenského pracoviště plně neumožňují jejich systematickou spolupráci.
- V průběhu výuky nejsou dostatečně využívány jako významné motivační prvky prostředky formativního hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit nastavení školního poradenského pracoviště s cílem posílit možnost systematické spolupráce jeho členů.
- Více využívat prostředky formativního hodnocení, zejména vést žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.
- Více využívat možností vzájemných hospitací zejména u začínajících učitelů.
- Hledat další a účinnější opatření ke zlepšování výsledků maturitních zkoušek.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané dne 1. 1. 2019
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 7. 1. 2019

3. Jmenován do funkce ředitele školy čj. KUJCK 26263/2014/OSMT/1 ze dne 16. 5. 2014 na dobu určitou od 1. 8. 2014 do 31. 7. 2020
4. Koncepce rozvoje školy z roku 2018
5. Školní vzdělávací programy pro obory vzdělávání platné od 1. 9. 2018: 18-20-M/01 Informační technologie, 26-41-M/01 Elektrotechnika, 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 23-56-H/01 Obráběč kovů, 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje
6. Školní řád s účinností od 1. 9. 2018
7. Rozvrh hodin
8. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekce
9. Záznamy z provozních porad ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekce
10. Třídní knihy školní rok 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
11. Vnitřní směrnice školy
12. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
13. Zápisy z jednání předmětových komisí ze školního roku 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
14. Dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2017/2018
15. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
16. Dokumentace ke správnímu řízení
17. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování
18. Dokumentace domova mládeže
19. Školní vzdělávací program domova mládeže s platností od 1. 9. 2018
20. Vnitřní řád domova mládeže s platností od 1. 9. 2018
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
22. Dokumentace školní jídelny
23. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
24. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Josef Erhart, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Josef Erhart v. r.

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka

Mgr. Marie Adamová v. r.

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Mgr. Renata Pechoušková v. r.

Ing. Pavel Musila, odborník-metodik – obor elektrotechnické předměty

Ing. Pavel Musila v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 4. února 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Bc. Milan Timko, ředitel školy

Ing. Bc. Milan Timko v. r.

Ve Velešíně 11. února 2019